

โรงพยาบาลหนองคาย

วิธีปฏิบัติ

เลขที่ NK-WI-LR-005

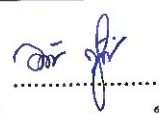
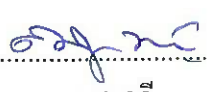
เรื่อง การพยาบาลทารกแรกเกิด

เอกสารควบคุม

	ชื่อ - สกุล	ลายมือชื่อ	วันเดือนปี
จัดเตรียมโดย	นางสาวสุนารีรัตน์ สุริยะวงศ์	สุนารี	๑ มีนาคม ๒๕๖๕
ทบทวนโดย	นางวรรณรัตน์ ปู่วัง	วรรณรัตน์	๓ มีนาคม ๒๕๖๕
อนุมัติโดย	นางณฤดี ทิพย์สุทธิ	ณฤดี	๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้าที่ ๒/๖
วิธีปฏิบัติงานเลขที่ NK - WI - LR - ๐๐๕	วันที่บังคับใช้	๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕
เรื่อง : การพยาบาลทารกแรกเกิด		

ตารางการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่ (วันที่บังคับใช้)	รายละเอียดที่แก้ไข / เหตุผลที่แก้ไข	จัดเตรียมโดย	ทบทวนโดย	อนุมัติโดย
ฉบับ A (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑)	ออกฉบับใหม่ครั้งแรก	นางชวัลใจ เกษร	นางกริตยา ศิริพนาดร	แพทย์หญิงนุสรรา พัชรตันอรุณกร
ฉบับ B (๑ มีนาคม ๒๕๖๕)	ยกเลิกฉบับ A เนื่องจาก มีการปรับปรุงแนวปฏิบัติ	 นางสาวสุสมาธิรัตน์ สุริยวงค์	 นางวราภรณ์ ปುವัง	 นางณฤดี ทิพย์สุทธิ

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้าที่ ๓/๖
วิธีปฏิบัติงานเลขที่ NK - WI - LR - ๐๐๕	วันที่บังคับใช้	๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕
เรื่อง : การพยาบาลทารกแรกเกิด		

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อให้ทารกแรกคลอด ได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง ทันที และเหมาะสม
- ๑.๒ ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการพยาบาล กลุ่มการพยาบาล รพ.หนองคาย ในการดูแล ทารกแรกคลอดได้รับการดูแลอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. นโยบาย

พยาบาลทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการดูแลทารกแรกคลอด และปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๓. ขอบเขต

ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการพยาบาลในการดูแลทารกแรกคลอดของพยาบาล กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลหนองคาย

๔. คำจำกัดความ

ทารกแรกเกิด คือ ทารกแรกเกิดมีชีวิต ที่อายุครรภ์เกิน ๒๔ สัปดาห์

๕. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๕.๑ แพทย์	หมายถึง	แพทย์เวร ที่ตรวจเยี่ยมผู้คลอดประจำวัน
๕.๒ พยาบาลวิชาชีพ	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าเวรและ หรือ เป็นสมาชิกทีมการพยาบาล รับผิดชอบในการประเมินสุขภาพทารกเมื่อแรกเกิด เพื่อวางแผนและให้การพยาบาล ที่สอดคล้องกับแผนการรักษาตลอดจน รายงาน หัวหน้าเวร แพทย์เวร เมื่อพบอาการผิดปกติ

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้าที่ ๔/๖
วิธีปฏิบัติงานเลขที่ NK - WI - LR - ๐๐๕	วันที่บังคับใช้	๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕
เรื่อง : การพยาบาลทารกแรกเกิด		

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติ

ขั้นตอนการรับใหม่ผู้คลอด แบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน

๑. ขั้นตอนการระบุดัฒทารก
๒. ขั้นตอนการสื่อสาร/ให้ข้อมูล
๓. ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมพยาบาล
๔. ขั้นตอนการจัดทำเอกสารบันทึกทางเวชระเบียน

๖.๑ ขั้นตอนการระบุดัฒทารก พยาบาลหัวหน้าทีม ปฏิบัติ ดังนี้

๖.๑.๑ ตรวจสอบป้ายผูกข้อมือทารกให้ถูกต้อง โดยเขียน ข้อมูลในป้ายผูกข้อมือทารกดังนี้

- ๑) แถวที่ ๑ ดญ.....ดช.... .นามสกุลตามบิดา หรือตามมารดา
- ๒) แถวที่ ๒ บุตรนาง.....สกุล.....

โดยแยกสีของป้าย ทารกเพศชายสีฟ้า เพศหญิงสีชมพู

๖.๑.๒ ให้ผู้คลอดอ่านทวน /หรือเจ้าหน้าที่อ่านให้ฟัง ให้ถูกต้องตรงกันก่อนผูกป้ายข้อมือทารกต่อหน้ามารดา

๖.๒ ขั้นตอนการเตรียมอุปกรณ์ พยาบาลหัวหน้าทีม ปฏิบัติ ดังนี้

๖.๒.๑ กรณีทารกแรกเกิดปกติ เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือดังนี้

- ๑) เสื้อผ้าเด็ก ผ้าห่อเด็กที่มารดาเตรียมมาจากบ้านนำไป warm ให้อุ่นใต้ Radiant warmer
- ๒) เปิด Radiant warmer เตรียมรับทารกแรกคลอดก่อนคลอด ๑๕-๒๐ นาที
- ๓) นำผ้าสีเหลือง sterile จากใน Set คลอด ผืนที่ ๑ ปูไว้ที่ crib รองรับทารกแรกเกิด และผืนที่ ๒ วางใต้

Radiant warmer

- ๔) เตรียมลูกสูบยางแดงสำหรับดูดสารคัดหลั่งในปากและในจมูก
- ๕) ถ้วยเล็กใส่สำลี ๒ ก้อนชุบ ๐.๙% NSS สำหรับเช็ดตาทารกแรกเกิด
- ๖) สำลี sterile ชุบ ๗๐% alcohol เช็ดสะดือทารกแรกเกิด
- ๗) gauze sterile ๑ ชิ้นห่อสะดือทารกก่อนห่อด้วยผ้าห่อตัว

๖.๒.๒. กรณีทารกคลอดก่อนกำหนด

- ๑) เตรียมถุงพลาสติกไว้สำหรับห่อตัวทารก พร้อมอุปกรณ์ในการช่วยเหลือชีวิตให้พร้อม
- ๒) เตรียมรถ Transfer incubator ตรวจสอบแบตเตอรี่ ออกซิเจน อุณหภูมิรถ

เพื่อเตรียมเคลื่อนย้ายทารกแรกเกิด

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้าที่ ๕/๖
วิธีปฏิบัติงานเลขที่ NK - WI - LR - ๐๐๕	วันที่บังคับใช้	๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕
เรื่อง : การพยาบาลทารกแรกเกิด		

๖.๓ ขั้นตอนการปฏิบัติในการดูแลทารกพยาบาลหัวหน้าที่มี ปฏิบัติ ดังนี้

- ๖.๓.๑ เช็ดคราบเลือดและคราบไขโดยใช้น้ำมันมะกอก
- ๖.๓.๒ ถ้ามีคราบเลือดติดผมมากใช้หวีช่วยทำความสะอาดเบา ๆ
- ๖.๓.๓ ฉีด Vitamin K๑ ๑ mg ที่ต้นขาด้านซ้ายและฉีด HBV ที่ต้นขาขวา
- ๖.๓.๔ ประเมิน Apgar score นาทีที่ ๕ และ ๑๐
- ๖.๓.๕ วัดอุณหภูมิทางทวารหนัก ๑ นาที และประเมินว่าทารกมีรูทวารหนักหรือไม่
- ๖.๓.๖ ซึ้งน้ำหนัก, วัดส่วนสูง และตรวจดูความผิดปกติทั่วไปของทารก
- ๖.๓.๗ เปลี่ยนถุงมือ Sterile คู่ใหม่ เช็ดตาทารกด้วยสำลีชุบ ๐.๙%NSS โดยเช็ดจากหัวตาไปหางตา และป้ายตาด้วย Terramycin eye ointment.
- ๖.๓.๘ เช็ดสะดือด้วยสำลีชุบ ๗๐% Alcohol โดยเช็ดจากปลายสะดือหมุนวนลงมาโคนสะดือ แล้วทอสะดือด้วย Sterile gauze
- ๖.๓.๙ นำทารกมาสัมผัสเนื้อแนบเนื้อ และดูดนมมารดาเบื้องต้น
- ๖.๓.๑๐ นำทารกไปแต่งตัวภายใต้ Radiant warmer
- ๖.๓.๑๑ ถ้าอุณหภูมิห้องต่ำกว่า ๒๖ องศาเซลเซียส ให้นำถุงถั่วเขียวที่อุ่นนาน ๑ นาที ท่อด้วยผ้าวางบน Crib แล้วนำทารกที่ห่อตัวด้วยผ้าขนหนูแล้ว วางทับลงบนถุงถั่วเขียวที่ห่อผ้าเพื่อใช้เคลื่อนย้ายระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะทารกที่คลอดก่อนกำหนด
- ๖.๓.๑๒ ส่งเสริมสายสัมพันธ์ แม่-ลูก-พ่อ โดยเมื่อเย็บแผลเสร็จย้ายมารดาไปห้องพักฟื้น นำลูกไปดูดนมโดยให้สามีช่วยและเป็นกำลังใจตลอดเวลา

๖.๔ ขั้นตอนการบันทึกเวชระเบียน พยาบาลหัวหน้าเวร ปฏิบัติดังนี้

- ๖.๔.๑ เมื่อทารกคลอด บันทึกเพศลงในแบบฟอร์มขอ OPD Card ที่เขียนเตรียมไว้นำไปให้ญาติไปทำบัตร Admit ที่ห้องบัตร
- ๖.๔.๒ บันทึกข้อมูลของทารกเกี่ยวกับเพศ เวลาเกิด น้ำหนัก สัดส่วนลงในเวชระเบียน
 - ๑) OPD Card
 - ๒) Summary
 - ๓) ฟอร์มย่อคลอด
 - ๔) Kardex
 - ๕) ป้ายติดหน้าอก (ติด Crib)
 - ๖) ทะเบียน Admit / ทะเบียนคลอด / สมุดนำส่งทารก

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้าที่ ๖/๖
วิธีปฏิบัติงานเลขที่ NK - WI - LR - ๐๐๕	วันที่บังคับใช้	๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕
เรื่อง : การพยาบาลทารกแรกเกิด		

๖.๔ ขั้นตอนการการสื่อสารให้ข้อมูลพยาบาลหัวหน้าเวร ปฏิบัติดังนี้

- ๖.๔.๑ เมื่อทารกเกิด ให้ข้อมูลแก่มารดา บิดา ญาติ เกี่ยวกับเพศ น้ำหนัก เวลาเกิด และสิ่งที่ตรวจพบเกี่ยวกับร่างกายทารกทั้งปกติ และผิดปกติ
- ๖.๔.๒ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- ๖.๔.๓ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษา ยาที่ให้กับทารก

๗. เครื่องชี้วัดคุณภาพ

- ๗.๑ ร้อยละของการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาลการพยาบาลทารกแรกเกิด (เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐)
- ๗.๒ ร้อยละของทารกแรกเกิด ที่ได้รับ การประเมิน ดูแล รักษาอย่างทันที่ (เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐)

๘. เอกสารอ้างอิง

เพื่อนช่วยจำ. (๒๕๕๙). ทบทวนการพยาบาลมารดาและทารกและทบทวนการผดุงครรภ์. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.WY/๑๕๗.๓/พ
๙๕๓๗/ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๔๑๓-๕๗๐-๓